

منابع تحقیق و پژوهش

اصول جستجو و راهنمای استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی

(آنچه هر دانش‌آموز باید بداند)

گردآوری و تألیف:

سید محمد رضا حسینی



انتشارات شلاک

تهران - ۱۳۹۷

- سرشناسه : حسینی، سیدمحمد رضا، ۱۳۴۶-
عنوان و نام پدیدآور : منابع تحقیق و پژوهش (آنچه هر دانش آموز باید بداند) / نویسنده
سیدمحمد رضا حسینی.
مشخصات نشر : تهران : شلاک، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری : ۱۸۴ ص: مصور.
شابک : ۶-۲۱۹-۲۵۷-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
عنوان دیگر : آنچه هر دانش آموز باید بداند.
موضوع : پایگاه‌های اطلاعاتی — جستجو
Database searching
موضوع : منابع اطلاعاتی الکترونیکی — جستجو
Electronic information resource searching
موضوع : تحقیق اینترنتی و جستجوی اینترنتی
Internet searching و Internet research
رده دی‌کس : ۴۲۰۱ZA/ح۵م ۱۳۹۷
رده بندی یوبی : ۰۲۵/۰۴
شماره کتابشناس ملی : ۵۳۶۰۳۹۳



منابع تحقیق و پژوهش (آنچه هر دانش آموز باید بداند)	
ناشر	✱ انتشارات شلاک
گردآوری و تألیف	✱ سید محمد رضا حسینی
چاپ اول	✱ ۱۳۹۷
شمارگان	✱ ۱۰۰۰ جلد
قیمت	✱ ۲۵۰۰۰ تومان
شابک	✱ ۶-۲۱۹-۲۵۷-۶۰۰-۹۷۸

تهران جمالزاده جنوبی خ دیلمان پ ۱۴ واحد ۱ تلفن ۶۶۵۹۲۳۵۷ و ۰۹۱۲۲۲۵۱۲۶۸

www.Shelakbook.ir
pubshelak@yahoo.com

فهرست

مقدمه / ۹

۱- مروری بر روش پژوهش و مراحل آن / ۱۷

- ۱-عنوان مقاله..... ۱۷
- ۲-چکیده مناسب..... ۱۸
- مراحل چکیده نویسی:..... ۱۹
- بخش‌های مختلف یک چکیده:..... ۱۹
- ۳- مقدمه Introduction : ۲۱
- چهارچوب بخش مقدمه مقاله بر اساس ترتیب نوشتن آنها..... ۲۲
- ۴-روش تحقیق، روش کار یا متریال متد..... ۲۴
- ۵-نتایج تحقیق..... ۲۵
- ۶- بحث و نتیجه گیری..... ۲۶
- ۷- پیشنهادات..... ۲۷
- ۸- تشکر و تقدیر..... ۲۸

- ۹- منابع ۲۸
- اعتبارسنجی منابع پژوهش بر اساس منبع و محمل انتشار آن‌ها ۲۹
- بررسی اعتبار مقالات ۳۴
- ISI چیست؟ ۳۵
- چاپ مقالات ISI در ایران ۳۶

۲- موتورهای جستجو / ۳۷

- دو دسته موتورهای جستجو ۳۹
- انواع موتورهای جستجو ۴۳
- معرفی موتورهای جستجوی عمومی ۴۴

۳- ترفندهای جستجو (عملگرها و پالایشگرها) / ۵۷

- جستجوی عبارتی با واژه‌های مجهول ۵۷
- جستجوی یک عبارت دقیق ۵۸
- جستجوی هشتگ‌های اجتماعی ۶۰
- امکان استفاده از عملگرهای منطقی بولی ۶۱
- عملگر AND ۶۱
- عملگر + ۶۲
- عملگر OR ۶۳
- عملگر «نه»: NOT ۶۶
- جستجوی دقیق‌تر در سایت‌های دلخواه ۶۸
- جستجوی عکس در گوگل ۷۱

۷۲	جستجوی پیشرفته در گوگل
۷۴	پالایش site
۷۵	پالایش : inurl
۷۶	پالایش : intitle
۷۸	پالایشگر link
۷۹	پالایشگر related
۷۹	پالایشگر inf
۸۱	پالایشگر filetype
۸۱	انواع فایل های متداول
۸۴	یافتن کتاب های یک نویسنده
۸۴	مقایسه دو مورد
۸۵	دریافت ترجمه
۸۶	عملگر define
۸۷	خلاصه ای از نمادهای مورد استفاده در موتور جستجو

۴- گوگل اسکولار / ۸۹

۹۱	ویژگی ها و امکانات گوگل اسکولار
۹۲	پروفایل عمومی نویسندگان در گوگل اسکالر
۹۳	نکات جستجو در گوگل اسکالر
۹۵	یافتن مقاله در گوگل اسکولار
۹۵	آیا جستجوی مقالات فارسی از طریق گوگل اسکالر امکان پذیر است؟

۵- معرفی سایت‌ها و پایگاه‌های اطلاعاتی فارسی / ۹۷

- جستجوی مقاله، کتاب و پایان‌نامه..... ۹۷
- جستجوی کتاب‌ها و مقاله‌های فارسی..... ۱۰۳
- پایگاه اطلاعاتی..... ۱۰۴
- ژورنال‌های داخلی..... ۱۰۵
- سایت‌ها و پایگاه‌های دارای مقالات فارسی..... ۱۱۰
- کتابخانه‌ی مجازی..... ۱۳۷
- معرفی چند پایگاه‌های فارسی تخصصی..... ۱۴۲
- معرفی سایت‌ها و انشاه‌های کنفرانس‌ها و فراخوان‌ها..... ۱۵۶
- فراخوان‌ها..... ۱۶۴

۶- معرفی چند پایگاه اطلاعاتی انگلیسی / ۱۶۵

- منابع..... ۱۸۳

مقدمه

یکی از مشکلات اکثر پژوهشگران پیدایش منابع حرفه‌ای و معتبر برای دسترسی به مقالات و پایان نامه‌های بین‌المللی است. متأسفانه در هیچ واحد درسی درباره نحوه انتشار مقالات در ژورنال‌های بین‌المللی و جستجو و مطالعه این منابع بسیار مهم آموزش داده نمی‌شود. به منظور دسترسی آسان به تمام پایگاه‌های معتبر و ارائه آموزش‌های لازم در زمینه مقاله و پایان نامه اقدام به راه‌اندازی سرویس‌های مختلف شده است که پژوهشگران و دانش‌آموزان می‌توانند به تمام منابع بین‌المللی معتبر دسترسی پیدا کنند.

برخی از این منابع به صورت رایگان در اختیار قرار داده شده و برخی

دیگر با پرداخت هزینه اشتراک می‌توان به آن دسترسی پیدا کرد. با گسترش کامپیوتر و استفاده از اینترنت، دانش بشری دچار تحول شگرفی شد. کافیت تا با کمی جستجو در فضای مجازی به تمام اطلاعاتی که بخواهید دست پیدا کنید.

نتیجه تحقیق و پژوهش اساتید و نخبگان، خیلی زودتر از آنچه فکرش را بکنید در اینترنت، توسط خودشان و یا دیگران انتشار می‌یابد. به این ترتیب طالبین دانش، دانشجویان، محققین، اساتید در رشته‌های مختلف می‌توانند با دسترسی به مقالات علمی، استفاده از آن‌ها تحقیقاتی را انجام دهند.

استفاده از منابع و آثار علمی مختلف (اعم از مقاله علمی، کتاب، پایان‌نامه و...) در امر پژوهش و تحقیق، دیراز مورد توجه ویژه پژوهشگران و محققان مختلف بوده است. به سبب دسترسی به پژوهش‌های مختلف انجام یافته در قالب‌های متنوع مقاله علمی، کتاب، پایان‌نامه، طرح پژوهشی و... در تمامی مراحل انجام یک پژوهش از قبیل گردآوری پیشینه (تاریخچه) انجام پژوهش، تهیه پیشنهاد (پروپوزال)، روش و در نهایت مقایسه نتایج پژوهش با نتایج آثار قبلی انجام گرفته، الزامات آن بوده و موجب افزایش اعتبار و وجهه علمی آن پژوهش خواهد شد.

تقریباً در هر موردی که بخواهید در اینترنت می‌توانید مطالب و مقالاتی را به زبان انگلیسی و دیگر زبان‌های رایج به دست آورید، ولی این کار وقتی بخواهید از منابع و مقالات فارسی استفاده کنید، قدری مشکل خواهد شد.

متأسفانه وجود منابع جعلی و کپی در مقالات فارسی، کار تحقیق را دشوار

کرده است. یک محقق فارسی زبان باید بتواند به مقالات معتبر علمی به زبان فارسی دسترسی داشته باشد.

در گذشته به منظور دسترسی به منابع علمی یاد شده از فرمت چاپی آنها، نشریه‌ها، کتاب‌ها و... استفاده می‌شد، اما امروزه و به مدد وجود فناوری‌های نوین ارتباطی و اطلاعاتی، از منابع علمی الکترونیکی تحت وب نیز به طور فزاینده‌ای استفاده می‌شود.

در این کتاب سعی بر آن است برخی از سایت‌های مرجع که در فرآیند تحقیق و در مرحله جستجوی منابع و اطلاعات، می‌توانند کمک موثری به محققین ایفا نمایند، معرفی گردد.

توجه داشته باشید که معرفی سایت‌ها به معنی تایید همه مطالب مندرج در آنها نمی‌باشد. دستیابی به حقیقت کار بسیار دشواری است و مستلزم تلاش و مجاهدت علمی فراوان است؛ بنابراین نباید تصور کرد که تنها با جستجو و گردآوری اطلاعات می‌توان به حقایق مورد نظر دست یافت.

چگونه می‌توان موضوع تحقیقی مناسب به دست آورد؟

مرحله اول: محقق در این مرحله به دنبال یافتن سبدهی از موضوعات می‌باشد. وی می‌تواند این کار را از روش‌های زیر به دست آورد.

۱. مراجعه به پایگاه‌های اطلاعاتی مرتبط مانند: اولویت‌های پژوهشی اعلام شده توسط موسسات اجرایی مانند سازمان بورس، وزارت اقتصاد
۲. اولویت‌های پژوهشی اعلام شده توسط موسسات پژوهشی مانند

مرکز پژوهش‌های مجلس، پژوهشکده پولی و بانکی، موسسه بانکداری ایران، موسسه پژوهش‌های بازرگانی و . . .

۳. همایش‌های تخصصی مانند همایش‌های پولی ارزی که هر ساله توسط پژوهشکده پولی و بانکی در اردیبهشت ماه برگزار می‌شود؛ یا همایش بانکداری اسلامی که در شهریور ماه توسط موسسه بانکداری ایران انجام می‌گیرد، یا همایش دوسالانه اقتصاد اسلامی که توسط دانشگاه تربیت مدرس با همکاری برخی دانشگاه و پژوهشکده‌ها برگزار می‌شود،

۴. پژوهش‌های خارجی در منابع معتبر مانند: IMF و j store

۵. آخرین تحقیقات اساتید برجسته اقتصاد در دانشگاه‌های معتبر جهان از طریق مراجعه به سایت آنان و با دانشگاه‌های آنان.

۶. فراخوان همایش‌های تخصصی

۷. گرفتن ایده از بحث‌های کلاسی

۸. مرور برعنوان‌های تخصصی کتب و یا مقالات علمی، در پایان

نامه‌ها

۹. مراجعه به بخش "پیشنهاد برای پژوهش‌های بیشتر"

۱۰. مشورت با اساتید

مرحله دوم: معیارهای غربال سبد موضوعات

۱. علاقه مندی به موضوع

۲. ارزشمند بودن موضوع تحقیق
۳. نو بودن موضوع (تکراری و تقلیدی نباشد)
 - درمورد موضوع کار نشده است؛
 - یا جامع و کامل کسی کار نکرده است،
 - یا روش کار متفاوت باشد (ابزار مطالعاتی جدید مانند منطق فازی، نظریه بازی ها، تعادل عمومی و...)،
 - داده ها مختلف باشد،
۴. امکان عملی انجام تحقیق
 - از نظر دشواری غیر قابل انجام تحقیق مانند سفرهای خارجی، هزینه های بالا
 - دستیابی به منابع آماری و مطالعات نظری امکان پذیر باشد،
 - نمونه مورد مطالعاتی در دسترس باشد،
 - شیوه گرد آوری اطلاعات (توزیع پرسش نامه و یا مصاحبه و یا راه های دیگر) در مدت زمان مشخص قابل انجام باشد،
 - امکان استخراج حداقل یک مقاله علمی برای چاپ باشد.
۵. برای پاسخ به سوالات موضوع مورد مطالعه، راه حل علمی و روش مناسب وجود داشته باشد.

مرحله سوم: تصمیم گیری کلی

پس از بررسی هر موضوع در مرحله قبل در این مرحله مشورت با

اساتید و سایر دانشجویان مهم است. پس از انتخاب موضوع، نوبت به انتخاب عنوان می‌رسد. برای موضوع خود عنوانی با ویژگی‌هایی که خواهد آمد گزینش کنید و آن را با دیگران در میان بگذارید. توجه کنید که آیا آنها نیز همان را برداشت می‌کنند که منظور شما بوده است.

انتخاب منابع تحقیق برای نگارش پژوهش

- ژورنال‌ها، پژوهشی مربوطه را بررسی نمایید.

ژورنال‌ها، پژوهشی و تحقیقات فعلی را که با پژوهش شما مرتبط هستند، بررسی کنید. بررسی نشریات پژوهشی باید جامع و کامل صورت گیرد تا اطمینان حاصل شود که پژوهش شما، حائز اهمیت است و حشو و زائد نیست. لازم است از نشریات پژوهش شما، ارجینال و مرتبط باشد. جهت اطمینان از این موضوع، باید از بافت و زمینه‌ی تحقیق خود، آنچه سایر افراد راجع به سوژه‌تان گفته‌اند، ارتباطات کلی راجع به موضوعتان، مطلع باشید. از مطالب و نشریات پژوهشی مربوطه، اطلاعات زمینه‌ای مرتبط با موضوعتان و اظهارات افراد در مورد سوژه‌تان را یادداشت نمایید.

- منابع اولیه خودتان را انتخاب نمایید.

منابع اولیه، منابعی هستند که توسط فردی نگاشته شده‌اند که خالق ایده، داستان، نظریه، آزمایش و غیره بوده است. آن‌ها مبانی واقعی و مهمی هستند و در صورتی که مشغول نوشتن یک تز تحلیلی باشید، در تز کارشناسی ارشد خود از آن‌ها استفاده می‌کنید.

مثلاً، رمانی که نوشته‌ی ارنست همینگوی است یا یک مقاله در یک مجله‌ی علمی که در آن نتایج جدیدی برای نخستین بار بیان شده است، هر دو را ممکن است بتوان منابع اولیه‌ی یک پروژه بشمار آورد.

• منابع ثانویه خود را انتخاب نمایید.

منابع ثانویه، منابعی هستند که راجع و پیرامون منابع اولیه نگاشته شده‌اند. لازم است که این منابع در پژوهش شما گنجانده شوند، چراکه باید نشان دهید که درک عمیقی از محیط موضوع موردنظرتان دارید و آنچه را دانشمندان برجسته در خصوص سوزهی پژوهستان گفته‌اند، درک کرده‌اید.

مثلاً، کتابی که راجع به رمان ارنست همینگوی یا یک مقاله علمی نوشته شده و به بررسی یافته‌های فرس دیگری می‌پردازد، هر دو از منابع ثانویه به شمار می‌روند.

• رفرنس‌های خود را مدیریت کنید.

بسته به رشته‌تان، شاید قسمت اعظم تحقیقتان را در فصل اول نگارش پژوهش قرار دهید، یا ممکن است منابع را در سراسر پژوهش و در لابه‌لای آن بگنجانید. به هر روش که عمل کنید، احتمالاً لازم است رفرنس‌های مختلف را در پژوهش بگنجانید. لازم است رفرنس‌های خودتان را همان‌طور که می‌نویسید، در خلال نوشتن وارد کنید، به‌جای اینکه سعی کنید آن‌ها را پس از پایان نگارش پژوهش به آن اضافه کنید.

✓ از روش رفرنس دهی ارجاع درون-متنی که مناسب رشته‌تان است استفاده کنید. رایج‌ترین آن‌ها عبارتند از APA، MLA و شیکاگو.

✓ نام هر پژوهش مرتبطی را که در خلال متنتان استفاده کرده‌اید، در متن پژوهش یا به صورت پانویس ذکر کنید.

✓ از نرم‌افزارهای مدیریت رفرنس نویسی نظیر اندنوت، مندلی یا زوترو استفاده کنید. این نرم‌افزارها به شما امکان می‌دهند که رفرنس‌ها را درون برنامه واژه‌پردازتان وارد و جابجا نمایید و به‌طور خودکار کارهای پژوهشی ارجاع شده با صفحه رفرنس را برایتان تکمیل می‌کند.

www.ketab.ir